

קמ

עקבי הצאן

נפשך למען חיך" 43. "ביום ההוא יהיה ד' צבאות לעטרת צבי ולצפירת תפארה לשאר עמו ולרוח משפט ליושב על המשפט ולגבורה משיבי מלחמה שעה" 44.

"והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול וכאו האבדים בארץ אשור והנדהים בארץ מצרים והשתחוה לד' בהר הקדש בירושלם" 45. "וד' עליהם יראה ויצא כברק חצו וד' אלהים בשופר יתקע והלך בסערת תימן" 46.

להקל מעל בנינו איך למצא בגלוי את האידיאלים הרמים בכל מהלך החיים, של קיום התורה ומצותיה לכל יהיה להם. "דבר ד' צו לצו צו לקו קו לקו זעיר שם זעיר שם" 47. כי-אם מצוה כוללת חיה קימה ונאמנה, המביאה אור חיים וזיו כבוד לכל אחד מבנינו בפרט, ולכלל עמנו בכלל, למען תהיה האמונה אמונת חוסן חכמת ודעת 48. והיראה יראת הוד והדר, של אלהי ישראל אלה נורא הוד, המתאמת עם גדלות החיים ואור השמחה הנתבעת בטבע מכל אדם אשר ישרה נפשו בו, ומכל עם איתן וחפץ בחיים, ובני ציון גילו ושמחו בד' אלהיכם" 49.

זאת היא העבודה היותר קדושה של עבודת התורה בדורותינו אלה. והמצויינים שבבני תורה, כפרט אותם שמוצאים בנפשם כשרון ונטיה פנימית ללמודים מוסריים ופיוטיים, ולמחשבות רוממות בחכמות הגבוהות, ההפץ הנערץ הזה אסור לכובשו ולבטלו, כי-אם להרחיבו ולהגדילו ולקבע עליו שיעודים רחבים והגונים בדעת חכמה וכשרון מדי יום ביומו, הם הנם ביותר מחויבים ליחד לאלה הלימודים את רוב כשרונם, מבלי להביט כלל אם על ידי יהודים זה יהיו צריכים לקבע להם בעסק התורה המעשית סדרים נוחים, קצרים וישרים, לדעת הלכה ברורה וסברה ישרה, ולברר כל דבר בעתו בישוב ובמתנות ובשינון של בקיאות מחוורת בהלכות הפסוקות, ובסודי הסוגיות והשיטות, שהתריפות האמיתית מתילדת מזה ממילא לעת הדרוש. בלא טורח רב של אריכות פלפול, שרובו נועד רק לאותם שאין להם במה למלאות את צמאון הנפש להרחבתה של תורה ועו החופש השכלי כדרישתה מבלעדו; אע"פ שמיעוטו הוא לעולם נאה והגון, טוב ויפה אפילו להיות עסוקים במהלכים רחניים עליונים, אבל העסק היסודי של הנפשות העדינות צריך להיות "למקה עינים עורות, להוציא ממסגר אסיר מבית כלא יושבי חושך" 49.

"על הר גבוה עלי לך מבשרת ציון, הרימי בכח קולך מבשרת ירושלים,

43 דברים ל' ה-ו. 44 ישעיהו כ"ח ה-ו. 45 שם כ"ז י"ג. 46 זכריה ט' י"ד. 47 ישעיהו כ"ח י"ג. 48 יואל ב' כ"ג. 49 ישעיהו מ"ב ו'.

דעת אלהים

קמא

הרימי אל תיראי אמרי לערי יהודה הנה אלהיכם" 50. "והיה ביום ההוא נאם ד' תקראי אישי ולא תקראי לי עוד בעלי, והסירותי את שמות הבעלים מפיה ולא יזכרו עוד בשמם, וזכרתי להם ברית ביום ההוא עם תית השדה ועם עוף השמים ורמש האדמה, וקשת וחרב ומלחמה אשבור מן הארץ והשכבתים לבטח, וארשתיד לי לעולם, וארשתיד לי בצדק ובמשפט בחסד וברחמים, וארשתיד לי באמונה וידעת את ד'. והיה ביום ההוא אענה, נאם ד', אענה את השמים והם יענו את הארץ, והארץ תענה את הדגן ואת התירוש ואת היצהר והם יענו את יורעאל, וזרעתי לי בארץ, ורחמתי את לא רוחמה, ואמרת לי לא עמי, עמי אתה והוא יאמר אלהי" 51. במהרה בימינו.